

“ప్రంజనీ! నువ్వు వ్రాసిన కథ చదివావోయ్. చాలా బాగుంది. చక్కని రచయితకాగల అక్షణాలు నీ రచనలో ప్రతిబింబిస్తున్నాయి. నన్నూ, నా ముసలితో కుక్క కబుర్లనూ కూడా ఎప్పుడో ఒకనాడు ప్రతికర్ణి కెప్పించేస్తావేమోనని భయంగా ఉంది!” అంటూ ముసిముసిగా నవ్వులు నర్వేళ్ళరదాపుగారు.

ఆయన వయస్సు తొంభై రెండు సంవత్సరాలు. నిద్రావయోపుద్దులైన ఆయనలో సంభాషిస్తూంటే నాకదే ఒక గ్రంథపఠనంలా ఉంటుంది. ఆయన సాంకేతిక నన్నొక మంచి రచయితగా తీర్చి దిద్దగల దన్ను నమ్మకం ఉంది నాకు.

“ఏమో! మీ మాటలే మంత్రాలు, మీ కబుర్లే కథలుగా తోస్తాయి నాకు. మీ నోటితో ఏదంటే అది అయిపోతుంది. మీ ఆశీర్వాదం, దైవనంకల్పం నన్ను రచయితగా నిలబెట్టటానికే అయితే నాకంత కంటే ఏం కావాలి?” అన్నాను.

అంతసేపూ వాలుకుప్పీలో వడుకున్న ఆయన చిన్న కుర్రాడిలా చలాకీగా ముందుకు ఒరిగి “దేవుడెక్కడున్నాడోయ్?” అని, అక్కను అడిగారు. నేను కొంచెం తికమకపడి, ఏమిటి చెప్పడమని అలోచించాను. ఏమీ తట్టలేదు. చివరకు “ఇందుగల ఉండులేదని” వద్దం జ్ఞాపకం వచ్చింది. కాని, తీరా చదివితే “కొటేషన్లపడిక్కావాలోయ్, భక్త ప్రహ్లాదా! నీ ఉద్దేశ్యమేమిటో చెప్పు!” అంటారేమోనని కాస్త తటనూయించి “దేవుడా అంజీ. . . దేవుడా. . . మరే” అని కొంచెం నసుగుతూంటే “అవునోయ్! అదే, దేవుడే ఎక్కడున్నాడో? అని అడుగుతున్నాను. రచయితగా అభిమం ఒక గడుసు సమాధానమయినా చెప్పలేవూ?” అన్నారు మరి కొంచెం బిరుసుగా నవ్వుతూ.

నాకు వెద్రెముఖం పెట్టక తప్పలేదు. రచయితగా నన్నాయనకు పరిచయం చేసుకున్నందుకు నన్ను నేను మనసుతోనే తిట్టుకుంటూ “పెద్దవారు. మీరే చెప్పాలి!” అనేశాను అదే గడుసుదనం అనుకుంది.

ఆయన మరొకసారి బోసివోరు వెళ్లబెట్టి నవ్వుతూ “సరే అయితే నీకు కావలసిన సమాధానానికి నేను నా జీవితానుభవం ఒకటి చెబుతాను. చెప్పాక దేవుడెక్కడున్నాడో నీకే తెలుస్తుంది” అంటూ మరలా వెనక్కి వాలారు.

ఆయన జీవితంలో జరిగిన సంఘటనలూ, అనుభవాలూ వింటూంటే పాటిముందు నా రచనలు దిగడుడువనిపిస్తాయి నాకు! ఆ కబుర్లే అలా వింటూ కూర్చోవాలనిపిస్తుంది.

“చెప్పండి!” అన్నాను ఉత్సాహంగా.

ఆయన ఇలా చెప్పటం ప్రారంభించారు: అదొక కొండప్రాంతం. ఎటు చూసినా మకర తోరణాల్లా కొండవరసలే కనుపించేవి. అక్కడొక పెద్ద జలపాతం ఉంది. ప్రభుత్వం అక్కడొక విద్యుచ్ఛక్తి కేంద్రాన్ని నెలకొల్పాలనీ, కొండతప్పిళ్ల మూర్ఖం వెయ్యాలనీ సంకల్పించింది. మరొక ఇద్దరు బ్రిటిష్ ఇంజనీర్లతోపాటు నన్నుకూడా అక్కడికి పంపి, అక్కడున్న కొండజాతివారితో మాత్రం జాగ్రత్తగా మనసుకోమనీ, హంటర్ల దగ్గి రిక్షలకున్నదం నర్వేదా శ్రీయస్కరమనీ సూచించింది. పూర్తి అయి పని ప్రారంభమయింది.

ఎన్నో వందల మంది కూలీలతోపాటు కొందరు కొండవాళ్ళకూడా కలిసి పని చేస్తున్నారు. ఆ ప్రదేశం నా కెంతో రమ్యంగా కనిపించింది. దూరాన ఎత్తయిన జలపాతమూ, గలగలలాడుతూ అల్లరిపిల్లలా పారుతూన్న సెలయేరు, రేఖాచిత్రంలా కనుపిస్తున్న కొండవరస చూస్తూ ఎంతోకాలం గడిచేవాణ్ణి.

ఒక సాదిలాగే ఆ ప్రకృతి సౌందర్యాన్ని ఆనందిస్తూ చూస్తూ సెలయేటి గలగలలకు కాలిబూటుతో చిన్నగా బయటేస్తూ, అనందపరవశుడనై కూర్చున్నాను. లయబద్ధంగా ఏదో పాట ప్రారంభమయింది. అంతలోనే కాలుతో అలా కొడుతూనే ఆకృత్యంగా నలుదిక్కులా కలయచూశాను నేను.

స్వగీరాంగలో ఆతి జాలకరంగా విచ్చిన్నాన్న ఆ పాట నా స్వగీరయ్యాన్ని పండ్లమ్మ పుట్టనిపించింది. యుగయుగం కప్పిల్ల జలపాతాలేమో! కరకు రాతి గుండెల కొండ వరుసలేమో! కొండలన్ని కలిగించి బందిలను విడిపించి బ్రతుకుతెరువు చూపించే దేవుడెప్పుడోస్తాడో వస్తాడో...!

తలమీద ఒక ఇనువదలాన్ని పెట్టుకుని జోగుతూ, జిగురుతూ పాట పాడుకుంటూ వా పక్కనుంచే నడిచి కట్టడంవైపు సోతూంది ఒక అటవికజాతి వృద్ధుని. వాకు చాలా జాలివేసింది. ఆమెకు దగ్గరగా వెళ్ళి "అమ్మా కమ్మం! ఉంటే కాసేపు కూచుని విశ్రాంతి తీసుకో" అన్నాను.

ఆ మనలామె నా వైపు కృతజ్ఞతగా చూసి "వద్దులే జాబూ! మా మూనాకల్లి ధర్మమా అని నేం బయట ప్రపంచంలో కలిసిపెరిసి తిరుగుతున్నాం. ఆ అనందం ముందు మాకేమీ కప్పిలు కనిపించటం లేదు. వస్తా!" అని వెళ్ళిపోతూంటే వే నామెకు ఎదురుగా వెళ్ళి పోని ఇప్పుడు పాడిన పాట మరొక్క సారి పాడి వినిపించు" అన్నాను ప్రాణేయవదు తున్నట్లుగా.

ఆమె తలమీద బరువు దించుకోకుండానే విల్చుచి అలాగే మరల ఆ పాటపాడిన మెల్లిగా అక్కడినించి వెళ్ళిపోయింది.

ఆ పాట, ఆమె మాటలు వా మనసులో ముద్రించుకు పోయాయి. "మూనా ధర్మమా అని" అన్న మాటల నడవడే గుర్తుకు వస్తున్నాయి. ఎవరమూనా? అని ప్రశ్నించుకుని సమాధానం దొరక్క చాలా చికకు వచ్చాను.

"సోత్, మరేమి అనుకోకపోతే ఒక్కమాట చెబుతాను. కొండవాళ్ళలో ఆళ్ళే చనువుగా ఉండ కండి. చాలా ప్రపాదం!" అన్నాడు అప్పుడే అటుగా వస్తూన్న గోవిందదాస్.

"గోవింద్, ఈ ముసల్లి ఇంతసేపూ ఏదో చక్కటి పాట పాడింది. మూనా అని ఎవరి పేరో చెప్పింది. వా కేమి అర్థం కాలేదు. ఏకేమైనా తెలుసా?" అని అడిగాను ఆతంకం.

"అదంతా ఒక పెద్దకథ సాధ్. మీరు ఓపికగా వింటూనంటే చెబుతా"నన్నాడు.

"ఏనాలనే ఉంది వేగంగా చెప్పు" అని తొందర చేశాను.

గోవింద్ కూడా ఒక రాయిమీద కూర్చుని నిశితంగా కొండవరసలవైపు చూస్తూ ఇలా చెప్పటం ప్రారంభించాడు:

బయట ప్రపంచంలో సంబంధం లేనట్లుగా కడియం కట్టులా ఉన్న ఈ కొండలమధ్య చాలా కొంపి నింది. ఒక అటవికజాతి నివసించుండేది. వాళ్ళు చాలా అనాగరికులు, అజ్ఞానులు. కాని, అతి బలిష్ఠులు, ముస్కరులూను, వాళ్ళేప్పుడూ ఈ కొండలు దాటి వెళ్ళేవారుకాదు. అదవిజంతువుల్ని వేటాడి ఆదే ప్రధానాహారంగా జీవిస్తుండేవారు. వాళ్ళ వాయుకుణ్ణి దొర అని పిల్చారు. దొర ఏం చెబితే అది. వేదవాక్యం చాళ్ళకు, మూనా వాళ్ళ దేవత.

ఆ కొండ దొరకు చాలా కాలానికి లేకలేక ఒక కూతురు పుట్టింది. మూనా దయసల్లనే ఆ పిల్ల

పుట్టించని గురుతుగా మూనా అని పేరు పెట్టా రా సీల్లకు. ఆమె వాళ్ళందరి రూపాలకు చాలా భిన్నంగా ఉండేది. అందమైన రూపానికి తగినట్లు, కొండదొర కూతురు కూడా కనక చాలా సుకుమారంగానే పెరిగింది. ఆమె మనస్తత్వం కూడా అతిసున్నితమైనది. ఏ జంతువునైనా తన కళ్ళ ఎదట చంపితే సహించలేక నీళ్ళేసేది.

మూనాకు మేకపిల్ల అంటే బలే సరదా. తెల్లగా బొద్దుగా ఉన్న ఒక మేకపిల్లను ఎప్పుడూ పట్టుకుని తిరుగుతూఉండేది. ఒకసారి మూనాకు పెద్ద జబ్బుచేసింది. ఏంజకూ వయం కాలేదు. మూనా ప్రాణం కాపాడితే ఆమె ప్రాణనమానంగా చూసుకుంటూన్న మేకపిల్లను దేవతకు బలి ఇస్తానని మొక్కుకున్నాడు దొర. ఆ సంగతి మూనాకు తెలియదు. కొంచెం రోజుల్లోనే మేకకు బలి ఇయ్యాలని దొర ఆమెదగ్గరికి వెళ్ళి దానిని ఇప్పుడి అడిగాడు. ససేమిరా ఇప్పుసని మొండి కేసింది మూనా.

అతనసలే వరకు కోపిష్టి దేవతకు మొక్కి మాట తప్పనా?" అంటూ బలవంతాన మూనా చేతుల్లోంచి మేకపిల్లను లాక్కొన్నాడు. గోలుగోలున ఏడుస్తూ నిల్చున్నవంటే కూలబడింది మూనా. దొర మాటకు ఎదురు చెప్పడానికెవరికీ సాహసంలేక ఎవరూ వారెత్త లేదు.

ఎ. క్యామలారాణి

సాయంకాలం పెద్ద దివిటిలు వెలిగించి మూనా గుడిముందు అందరూ సమావేశమయ్యారు. ఆఫ్ఘా సోటలూ చాలా జోరుగా సోగుతున్నాయి. మేకపిల్లను గుంజుకు కట్టి, మెడలో జిల్లేడు దండవేసి దొర అనుమతి శాగానే పేలు వేద్దామని కత్తి వారగా పెట్టి సంబరాలు తిలకిస్తున్నాడు సంగూ.

వసీల్ల మూనా చాలాసేపు విడ్డవిడ్డి ఏమో అలోచించుకుని లేచి గుడిసెలో నించి బయటికి నచ్చి బండా అనే ఒక కుక్కాణ్ణి పిలిచి తన దగ్గర ఆవురూపంగా దాచుకున్న ఒక అర్ధం ముక్కతీసి నాడికి చూపించింది. అర్ధమంటే వాడికి కొత్త దొర ఎప్పుడో వేటాడి వస్తూండగా ముగ్గురు సునుమ్ములు కొండ ఎక్కుతూ కప్పించారట అంతే. వాళ్ళ నక్కడే వాతమార్చేశాడట. వాళ్ళల్లో ఒకడి దగ్గర జేబులోంచి జారిపడిన అర్ధం ముక్క ఒకటి దొరికిందట. అది తెచ్చి కూతురికిచ్చాడు దొర. మూనా రోజూ దానితో తన ప్రతిబింబం చూసుకుని మురిసిపోతూండేది

బండాకు తనరూపం ఆ అర్ధంముక్కలో కప్పి స్తుంటే మహాశ్చర్యంవేసి "మూనా! నా కిదవచ్చా?" అన్నాడు అశగా. ఒక నవనీస్తే ఇప్పిస్తానంది మూనా. దెయ్యవలసిన వసేమిల్ చెబితో మెల్లిగా చెప్పింది. "ఓ! అలాగే" నని గుండులా వరుగెత్తుకుంటూ నెల్లడు సంబరాలు ఐరుగుతూన్న చోటికి. ఇష్టం నచ్చినట్లు లాగి తందనలాడుతున్నారంతా.

"బలీ!" అని మతుగ్లగా అరిచాడు దొర. సంగూ పెట్టినవంటే కత్తి కనుపించలేదు. గెదరగా ఇలూ అలూ వెతుక్కోవటం ప్రారంభించాడు.

"బలీ!" మరొకసారి కర్కశంగా అరిచాడు దొర. కత్తి దొరక్క అతి భయపడిపోతూ వాళ్ళవీ వీళ్ళవీ అడుగుతున్నాడు సంగూ. చివరికి గుడి దగ్గరికివచ్చి తొంగిచూశాడు. గూట్లోనే ఉంది కత్తి. లానే సారపాటుపడి అక్కడ వెతుకుతున్నానేమోననుకుని వరుగువరుగున వచ్చాడు. కాని అశ్చర్యం గుంజుకు కట్టిన మేకపిల్ల మాయమయింది.

"బలివెయ్య వేమిరా సంగూ!" ఈ సారి రాక్కనునిలా గర్జించాడు దొర కోపంగా. సారపోతూవు బండా కనుపించాడు సంగూకి. అంతే ఒక్క సరుగులో వెళ్ళి నాడికి చాలా కుమ్ముకుని "గాడిదా! మేకనో చేశావు చెప్పరా!" అని నిలదేశాడు.

"వదిలేశా" నన్నాడు వాడు దిక్కముఖం పెట్టి. జనంలో పెద్ద కలకం చెలరేగింది. దొరకొద్దం కురిసిస్తూ వచ్చాడు. "మేకపిల్ల వెండుకు వదిలావురా?" అని చాచి లెంపకాయకొట్టాడు. బండా కప్పిళ్ళ ఇర్పాడే కాని ఎందుకు వదిలాడో, ఎవరు వదలమన్నారో వెప్పలేదు. దొర కప్పిళ్ళలోని నిప్పులు కురిసిస్తూ "పిడికిళ్ళ, మూనాకు బలీ రెండూ అరగాలి. పిడికల కొట్టరా సంగూ!" అని ఆ కోవంతోనే వికలాట్రహాసం చేశాడు.

ఆజ్ఞ ఇప్పుడమే తదవుగా బండా తల కొబ్బరికాయలా ఎగిరిపోయిందో బండాకు తండ్రలేదు. తల్లి ఒక్కరే వాళ్ళే గారాబంగా చూసుకునేది. కొడుకుని బలి ఇచ్చారని తెలిసి నెత్తివోరూ నాడుకుంటూ వచ్చింది అక్కడికి.

"ఈభమా అని మేం బలి చేస్తూంటే, నీ దరిద్రపు గోలేమిటిక్కడ అట్టే అరిచావంటే నీకూ వాడిగలే వదుతుంది, జాగ్రత్త!" అని గర్జించాడు దొర. చుట్టుపక్కలనున్నవాళ్ళు ఆమెను దూరంగా తీసుకు పోయారు.

జరిగిన మహాహారం తెలిసి మూనా కుమిలి కుమిలి విడ్డింది. బండా వెండుకు చంపారని దీనంగా అడిగింది. మూనా బలి కోరిందని చెప్పాడు దొర.

బండాకు ఇప్పిసని చెప్పిన అర్ధంముక్క ఆమెను వెళ్ళిరించినట్లయింది. ఆమె ప్రతిరూపం అందులో వికృతంగా కనిపించినట్లయింది. కమ్ము మూసినా తెరిచినా దీనవదనంతో బండాయే గోచరిస్తున్నాడు. లాధగా కప్పీరు కార్చింది మూనా. దేవతమీద ఎనలేని కోపం వచ్చింది. "ఇన్నాళ్ళూ గొర్రెల్ని, కోడెల్ని తిన్నది చాలా ఇప్పుడు మనుషుల్ని కూడా పొట్టబెట్టు కుంటున్నానా?" అని ఆక్రోశించింది.

మరునాడు మూనా గుడికి వెళుతూంది. దేవతతో చెప్పి ఈ అక్కత్యలను తప్పించాలని ఆమె మనసు తూతూ లాడుతూంది. "అమ్మా! మూనా!" అని పిలిచింది విగ్రహం ఎదురుగా వెళ్ళి. తొమ్మి మూట్లాడ లేదు. "మూట్లాడనూ! ఓహో పూజ తెయ్యాలి కదా ముందు" అంటూ ఇంత కుంభం, పసువూ మీద జల్లింది. విగ్రహంతో కడలికలేదు. పుర్రెలదండ తీసి మెడలోవేసి "ఇకన్నా మూట్లాడు! బలుయ నాకు వద్దని మా నాన్నతో చెప్పాడు. పెన్న అనవసరంగా బండాను తినేశావట. తప్పూనాది. మేకపిల్లను వదల మని చెప్పింది నేను. నాళ్ళే ఎందుకు జలికోరావు? నువ్వు

కూడా ఇలాంటి అన్యాయాలు చేస్తుంటే నీ దైవత్య మేమిటి?" అని కొద్దిగా ఆవేశపడింది.

బొమ్మ ఉలకలేదు పలకలేదు. పనుపుకుంకుమలతో పుర్రెలదండలతో మరింత భయంకరంగా, వికృతంగా కనిపిస్తుంది.

"ఏం మాట్లాడవే? నీ కంటే నేనే నయంలా ఉన్నాను. నాకు జాలయినా ఉంది సాటి ప్రాణిమీద?" అని గద్దించింది. బొమ్మతో మార్పేమీ రాలేదు. మూనాకు ఒళ్లు తెలియని కోపం వచ్చేసింది. "నువ్వు దిబ్బంగా దేవతవు కావు. వట్టి బొమ్మవి. శేకపోతే నే నెప్పుడూ బలంబుండుకు సాగుషమయినా రాదా? సిగ్గయినా వెయ్యరా?" అంది హేళనగా నవ్వుతూ. బొమ్మ చలించలేదు. "మా వాళ్లంతా వట్టి మూర్ఖులు. నిన్ను దేవత అనుకుని పూజిస్తున్నారు. పోపో ఈ వాటితో నీ పన బయట పడింది" అని చరచలా నడిచి బయటికి వచ్చేసింది.

మునలిపూజారి గుడికివన్నూ ఎరురయ్యాడు. "తాతా దేవుడెక్కడుంటాడు?" అని ఆత్రుంగా అడిగింది మూనా. గుడిచెవు వేలితో చూపుతూ "అక్కడే!" అన్నాడు తాత.

"ఓ అది ఉత్ బొమ్మ. నిజం చెప్పు. మనతో మాట్లాడే దేవుడు 'ఎక్కడున్నాడు?' అని వేధించింది. ఎంతసేపు చెప్పినా ఆ బొమ్మ దేవుడంటే వినడంలేదు. తాతకి విసుగువచ్చి మనకు చాలా దూరంగా ఉంటాడన్నాడు. ఎక్కడో చెప్పు నేను వెళతాను" పట్టుదలగా అంది మూనా.

ఎలాగా వెళ్లలేదుకదా అని "ఆ కొండలవరకు ఉంటాడు" అని చెప్పాడు తాత.

"నిజంగానా?" అశ్రద్ధపడింది మూనా.

"అయితే నే నక్కడకు వెళ్లలేనుకదా నాకు కనిపించదా?" అని కళ్లనీళ్లు కుక్కుకుంది. ఆమె అమాయకత్వానికి జాలి పడుతూ "లేదు. లేదు. మనం ఎవ్వరం వెళ్లనక్కరలేదు. ఎప్పుడో ఒకనాడు తానే ఆ కొండలెక్కి మన దగ్గరికి వస్తాడు" అని వెళ్లి పోవోతూంటే "ఎప్పుడు వస్తాడో చెప్పాలా?" అని బ్రతిమాలుడం మొదలెట్టింది మూనా.

'ఎప్పుటికీ పడలదేమిటి పిల్ల పిల్ల' అనుకుని కొద్దిగా చిరాకు పడుతూ "ఏమో ఏ క్షణాల్లోయినా రావచ్చు చూస్తూ ఉండు" అనేసి వెళ్లిపోయాడు.

ఆ రోజునుంచీ మూనాకు మరొక ఆరోచన, అటాపాలలేదు. అకలి వేసినప్పుడేదో ఇంత తినెయ్యడం కొండలవైపు చూస్తూ చీకటి పడేవరకూ ఆ సెల యేటిగట్టున కూర్చోవడం ఇదే ఆమె దినవర్త్య అయింది. చీకటిపడిపోయిన తరువాత విచారంగా గుడిపె చేరుతుండేది.

'ఒక రోజు దేవుడు తప్పక వస్తాడు. తన జాతి వారందరినీ నన్నార్లులను చేస్తాడు. చక్కని బ్రతుకు తెరువు చూపి కొండల అడ్డు తొలగించి బయట ప్రపంచంలోనికి దారి చూపుతాడు' అని ఆమె ఆశ. బందాతల్లి పిచ్చైంది. ఒక్కొక్కప్పుడు ఏటి ఒడ్డున అదేపనిగా కూర్చుని బందాను పిలుస్తూ

ఏడుస్తూండేది. ఆ దృశ్యం చూసేసరికి మరింత తెలికనట్లయ్యేది మూనాకు.

మూనాకు వదవారేళ్ల ప్రాయం వచ్చింది. నింత వింత సాగనులీనుతూ, కాంతిరేఖలతో తళతళలాడ వలసిన ఆమె వదనంలో రోజుకొక కళ తరగి పోతూవుట్టుంది. ఆరేళ్ల నుండి నిత్యం ఎదురుతెమ్మలు చూస్తున్నా ఏ దేవుడూ రాలేదు.

బందాతల్లి ఒకనాడు ఏటిఒడ్డున కూర్చుని బందా కోసం ఏడ్చిదీడ్చి ఆ ఉమ్మాదస్తీతిలో ఒళ్లు తెలియక ఏల్లోపడి చచ్చిపోయింది. ఆ సంఘటన మూనా మనస్సును మరింత బాధ పెట్టింది. "అమాయకు లంతా బలిఅయిపోయేవరకు రావేమిటి?" అని ఏడుస్తూండేది. కాలవగట్టున కప్పీరు సెలయేటిలో పడి బండలమీదనించి జారుతూంటే, విచారగీతం ఆలపిస్తుండేది,

"యుగయుగం కప్పీళ్ల బలపాతాలేమో! కరకురాతి గుండెలి కొండవరుసలేమో! కొండలన్ని కరిగించి బందీఅను విడిపించి బ్రతుకుతెరువు చూపించే దేవుడెప్పుడొస్తాడో" అంటూ.

ఆరణ్యరోదనం ఆస్తు మాట సార్థకమయిందే తప్ప దైవదర్శనం కాలేదు. మానసికంగా ఆమెను విరాళ, నిస్సహ ఆవరిస్తున్నాయి. కాని తాత చెప్పిన మాటమీది గురిపోలేదు. 'తన మొరలను వినగా దేవునికి తప్పక జాలి కలుగుతుంది' అనే ఆశ పోలేదు. రోజురోజుకీ గూడెంలో ముప్పదూల క్రూరకృత్యాలు

జీరకోశము నందు కలుగునట్టి ఒడుదొడుకులు మా జోలికిరావు!

ఏలయిన మేము ఈ సుర్య ఫిలిప్స్ మిల్క్ ఆఫ్ మెగ్నీషియాను వాడుట ప్రారంభించినాము.

అరుదైన కాప్రమునకు ఏరుకవదిన మేలి బాడరములలో ఫిలిప్స్ మిల్క్ ఆఫ్ మెగ్నీషియా ఒకటి—సుఖమూరపైన శీర్ష కోశమున పుట్టు అదిక అప్రమును త్వరితముగాను, సంపూర్ణము గాను, సురక్షితముగాను హరించుటయేగాక ఫిలిప్స్ మిల్క్ ఆఫ్ మెగ్నీషియా మీకు అవసరమైన కలుగు అవీర్ణము, మందాగ్ని, గొంతుకు మంట లేక ప్రైక్రమునుండి ఉపశమనము కలిగించును—ఇటువంటి మేలి బాడరము మీ ఇంక లేకుండ ఉండవచ్చు — సురక్షితమైనది. వస్తుకగినదియైన ఫిలిప్స్ మిల్క్ ఆఫ్ మెగ్నీషియా మీ కుటుంబములోని వారందరికి ఉపయోగపడును.

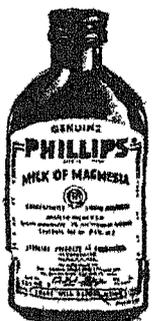
ఫిలిప్స్ మిల్క్ ఆఫ్ మెగ్నీషియా చుంబదకమును నాజాకుగాను, పూర్తిగాను నివారించి, మీ శీర్షకోశమును క్రమ కర్ణతికి తీసికొనివచ్చి మీకు జోయని కలిగించును.

మాన్యుఫాక్చరర్ : రిజిస్టర్డ్ యానర్ : డెన్ మెడికల్ స్టోడు (మాన్యుఫాక్చరింగ్) ప్రైవేట్ లిమిటెడ్
 100, రెడ్ హిల్స్, కళకత్తా-19

ఫిలిప్స్

మిల్క్ ఆఫ్ మెగ్నీషియా

ఫిలిప్స్ మిల్క్ ఆఫ్ మెగ్నీషియా

మిమ్ములను క్రొంగదీయు ఆ దగ్గును

దరిచేరనీయకండి

క్రొంగదీసే ఆ దగ్గును దీర్ఘకాలం ఎందుకు ఉంచుకొనుచున్నాడు? ఉపిరాదక, రాత్రులందు నిద్రలేక ఏం ప్రయోగించుచున్నాడు? బుస్సనాల్ కార్ నిరవస్థుల సేవించండి. బుస్సనాల్ సుఖపుగ ఉపిరి పీల్చుకొన రోడ్డుతును. మరియు ఇది గొంతును శుభ్రపరచి, చులకముగా తిప్పిరాడునట్లు చేయును. మీరు దీనిని సేవించుటచే పూర్ణ స్వస్థులను పొందగలరు!

టుస్సనాల్ సేవించండి

బుస్సనాల్ అంద్ సోరిస్ వారి ఒక శ్రేష్టమైన ఉత్పత్తి

1am MH 10 TL

మితిమీరిపోతున్నాయి. క్రొత్తాన్ని అణచగల దైవశక్తి కోసం ఆమె అపార్థిలూ పరితపిస్తూ దైవీశక్తిగా శుష్కించి పోతుంది. మేకను బలి ఇవ్వకపోవటం చేతనే మూనాకు అనారోగ్యం సంభవిస్తూందని దేవత కెన్నో శాంతులు చేస్తున్నాడు దొర.

వసంతబుతువు వచ్చింది. మోడులన్నీ విగురించాయి. ఎండన బీడు మాదిరి బీటలువారింది ఆమె హృదయం. ఆ రోజు కూడా యథా ప్రకారంగా శుష్కించిన కమగవతో కొండ శిఖరాలను చూస్తూ కూర్చుంది. చుట్టూ ఉన్న కొండలు ఇనుప గొలుసుల్లా కనిపించాయి.

ఇంతలోనే కొండ అంచున ఏవో ఆకారాలు మెదిలి నట్లు య్యాయి. కనులవీరు తుడుచుకుని లేచి నిలబడి, విస్మయంతో నేత్రాలలో మరోమారు చూసింది. సందేహం లేదు. ఎవరో, ఇద్దరు మనుష్యులు కొండ దిగివస్తున్నారు. 'దేవుడు! దేవుడు!' అనుకుంటూ ఎదురు పరుగు ప్రారంభించింది మూనా.

ఈ కొండజాతి అక్కడ ఒకటి ఉందని అంతవరకు ఎవ్వరికీ తెలియదు. ముగ్గురు మనుష్యులొక్కసారి దొరచేతిలో చావగానే ఇదేదో పీశాచాలవని అని హడలి పోయి ఎవ్వరూ అటు రావడం మానుకున్నారు. కాని వట్టులతో చదువుకుని వచ్చిన బమీందారు బిడ్డ కుమార్ ఒక అనుచరుణ్ణి తీసుకుని కొండ ఎక్కి ఆ వెనక ఏమిందో చూద్దామని సాహసించాడు. కొండ ఈవలివక్కనించి అంత ఎత్తుంటే దాని అవలి వైపు చాలా మెరుకైనదే. గంటసేపట్లో దిగి పోయారు. దూరాల్పించివున్న గుడిసెలన్నీ కలిసి ఒక గుంపుగా కనిపించాయి. 'ఇక్కడేవరో' నివాసం చేస్తున్నట్లున్నారు. కొంపతీసి దొంగలయి ఉండరుకదా' అని కొంచెం భయపడుతూ తుపాకులను సిద్ధంగా చేత పట్టుకుని ముందుకు వస్తున్నారు.

మూనా పరిగెత్తుకుని కెళ్ళి ఆయాసపడుతూ ఇద్దరినీ పరికించి బాగా చూసి ఎత్తుగా, దృఢంగా, గంభీరంగా రాజకలలుట్టిపడుతూన్న కుమార్ ని చూసి 'దేవుడా, ఎన్నాళ్ళకు వచ్చావు!' అంది సంతోషంతో పులకించి పోతూ.

వచ్చినవారిద్దరూ ముఖముఖాలు చూసుకున్నారు. కుమార్ మాట్లాడకపోవటం చూసి 'మాట్లాడవేం? పోనీ వెడలో పుర్రెల దండలవీ వెయ్యాలేమోచేస్తున్నా మా మూనాకి లాగ' అంది దీనంగా.

పుర్రెలపేరు వినగానే కుమార్ అన్నచరిది కాళ్ళు దడదడలాడటం మొదలెట్టాయి. "వచ్చిదేమోనండి! వెనక్కిపోదాం పదండి. నా మాటలు విని, కోర్కె ముప్పు తెచ్చుకోకండిక్కడ" అని బ్రతిమాలాడు.

"వచ్చి ఏమిటా మాటలు? ఈ ఆదోయిళ్ళు పిల్ల మనసే చేస్తుంది? తోందరవడకు. ఏం జరుగతుందో చూద్దాం" అని మూనావైపు తిరిగి ఇలా అన్నాడు కుమార్.

"అమ్మాయీ! సువ్వవరో మాకు తెలియదు! నన్ను దేవుడంటూవేమిటి? నేనూ నిలాంటి మనిషినే!"

మూనాకు దుఃఖం పొంగిపొంగి వచ్చేసింది. 'ఇన్నాళ్ళ నుంచి తానెదురు చూస్తూంటే కళ్ళకాయలు కాచి పోతూంటే, తీరావచ్చి నేను దేవుణ్ణి కాదు పాపముం బున్నాడేమిటి దేవుడు?' అని పసిదానివలె రోచిస్తూ

మధ్యలో వస్తూన్న బెక్కుల నావుకుంటూ "దేవుడా నన్ను మోసం చేస్తావా? ఎన్నో సంవత్సరాల తరబడి నీ కోసం ఎదురు చూస్తున్నానే! నీకు నా మీద జాలి లేదా? కొండెక్కో ఒకనాడు దేవుడు వస్తాడని తాత చెప్పినమాటే అబద్ధమంటావా?" అంది దీనాకి దీనంగా.

మూనాను చూస్తూంటే కుమార్ కి చాలా జాక్ చేసింది. 'ఎంత అమాయకత్వం? ఈ కాలంలో కూడా ఇలాంటి వాళ్ళున్నారా?' అని ఆశ్చర్యపోతూ అనుచరుడికి కొద్దిగా ఊరుకో అప్పట్లు సంజ్ఞ చేసి, మూనాలో "ఏదవకు నేను దేవుణ్ణి తే! ఏం చెయ్యమంటావో చెప్పు!" అన్నాడు.

మూనాకు పరమానందమయింది. కుమార్ కు సాష్టాంగపడి "దేవుడా మా గూడెం వాళ్ళంతా వట్టి మూర్ఖులు. దేవత, దేవత అనీ ఆ బొమ్మను పట్టుకుని ఏడుస్తూ బలలు బలబలంలా రక్తతర్జుణాలు వదులుతున్నారు. మా నాన్న మరికొందరు బంపంతులూ కలసి అమాయకుల్ని నానా బాధలూ పెడుతున్నారు. మేకవీల్లను వదిలిపెట్టినందుకు కోపించి, మూనా బంధాను బలికోరిందని నాలో అబద్ధం చెప్పి, అనవసరంగా, నిర్దయగా చంపేశారు వాళ్ళే. సానం, మూనా బొమ్మకు మాటలే రావు! ఎలా ఆడుగుతుంది వీరిని? నువ్వుచెప్పు" అంది.

ఏమనాలో తెలియక "అవును బొమ్మెక్కడైతే నా మాట్లాడుతుందా?" అన్నాడు కుమార్.

"మరి ఈ సంగతే మా వాళ్ళతో చెప్పి, ఒప్పించి, వాళ్ళందరినీ మంచిగా మార్చి, ఈ కొండల అడు తొలగించి మమ్మల్ని బయటికి తీసుకువెళతావా?" అంది అతని మూనా.

మూనా చెప్పిన మాటలతో అక్కడ కనీయ వాళ్ళ లాంటి మనుషులారని తెలిసి తామక్కడ కనిపిస్తే వాళ్ళెవ్వరూ ప్రమాదం తలపెడతారేమోనని కొంచెం జంకి "నువ్వు చెప్పినట్లే చేస్తాను. దుండగిడుల వని పట్టించి, మిగిలినవారు సఖనడేలా చూస్తాను. నువ్వు వెళ్లిపో" అని మూనాలో చెప్పి, "ప్రభుత్వానికి సంగతి వెంటనే తెలియజేయాలి పోదాం" అని అనుచుతో చెలుతూ ఇంకా వెనుతిగలేదు, ఎక్కడనుండో పెద్ద గోల వినిపించింది.

ఈటెలూ, బల్లలూ పట్టుకుని ఒక దండు వాళ్ళవైపు సరిగెత్తుకు వస్తూంది. అందరికంటే ముందున్న దొర "మనిషి-మనిషి" అని గట్టిగా ఆరుస్తున్నాడు. కుమార్, అనుచరుడూ దిగ్భ్రంతులయ్యారు.

మూనా నవ్వుకుంటూ ఆ దండుకు ఎదురుగా వెళ్లి "మనిషికాదు, దేవుడు! మనల్ని ఉద్దరించ లానికి వచ్చాడు" అంది. వాళ్ళమీస లక్ష్మ్యపెట్టుకుండా ముందుకుతుతున్నారు. కుమార్ అనుచరుడూ హడలెత్తిపోయి గచ్చుతుప్పల వెనక దాగున్నాడు.

కుమార్ ఎందుకైతే నా మంచిదని తుపాకీతీసి చేత పట్టుకుని "ఆగండి! ఏమీటూ మూర్ఖత్వం? నేనూ మనిషినే మీరూ మనుష్యులే!" అన్నాడు శాంతంగానే, ఉద్దేశాన్ని అణుచుకుంటూ.

"దానితో వాళ్ళు మరి తెచ్చిపోయారు. "ఆ

ఏదడివిరా నువ్వు మమ్మల్ని మనుషులంటున్నావో! మేం దేవతలం! మూనాదిడ్డలం నిన్నేం చేస్తామో చూడు" అని నలుగురూ బల్లలు పట్టుకుని కుమార్ కి గురిపెట్టి విసరబోయారు. కుమార్ ఒక్క సారి లంఘించి గుంపుడాటివచ్చి తుపాకీ గురిపెట్టి నరనన ఆరుగుర్ని కొట్టాడు. మూనా ఒక పక్క నిలపిస్తూ పెడుతున్న గోల ఎవరూ విసలేదు.

చివరకు కుమార్ తూటాలన్నీ ఆయిపోయిన ఖో తుపాకీలో నిస్సహాయంగా వారికి దొరికిపోయాడు. కసిలీరా అతన్ని పొడిచి పొడిచి చంపారా దుర్మార్గులు.

మూనాకళ్ళు నిస్సృకలాల్లా మెరిశాయి. పళ్ళ పటపట కొరుకుతూ ఉగ్రరూపం మాపిస్తూ ఆవరదుల్ని దేవీణా తేని ముందుకు వచ్చి "వీశాచాల్లారా, మీ శ్రోత్యంతో ఈవార నా కనులంట రక్తమే ప్రసన్నమైంది. భయభయమందుతున్నా ఈవ్యధయంతో నింది మస్తూన్న ప్రతిమాలూ జరిగి తీరుతుంది చూడండి! కొండలవలె కండలు పెంచి గుండెలు బాదుకుంటూ యోధులమని ముందుకు వచ్చిన రాళ్ళనుల్లారా! రేపిపాటి వేళకు మీగతి ఏం పడుతుందో చూడండి!

"మీ శరీరాలు తుండెల్లె ఎగిరి మీ రక్తంతో ఈ బండలాళ్ళు తడిసిపోవాలి. మీలో క్రూరత్వం అంత రించాలి. మంచివారంతా ముఖవదాలి, వెలుగుబాటు రావాలి. ఇది మూనాశాసనం,వరంరెండు-అనుభవించండి!" అంటూ బాతుతో గుండెల్లె పాడుచుకుని కింద పడిపోయింది.

"కమ్మల ఎడలు జరిగిన మోరొచ్చి చాలుమండి చూస్తూన్న కుమార్ అనుచరుడు గుండెలు చేత పట్టుకుని ఎలాగో పారిపోయాడు. మరువాటికల్లా ఈ వార ప్రభుత్వానికి తెలిసిపోవలం, సాయం సమయానికల్లా సాయుధబలాలన్నీ కొండల సరిగ మించి గూడాల్ని చుట్టుముట్టుటం జరిగింది. వారిలోని ముష్కరులంతా ముందుకు వచ్చి చచ్చే వరకూ పోరాడారు. కాని తుపాకులధాటికి వారి ఆయుధాలు తట్టుకోలేదు.

మూనా చెప్పిన ప్రకారమే వారిరక్తం ధారలు కట్టి రాళ్ళనిగాదనించి ప్రవహించింది. దొరతోనూ వారిలోని దుష్టులందరూ మరణించారు. మిగిలిన వారికి ప్రభుత్వం "అందరితోపాటే మిమ్మల్ని చూస్తా"నని ఖామీ ఇచ్చింది. కొండలవచ్చి రోడ్డు వేయించారు. ప్రకృతిసంపదను ప్రజల కందుధాలు తోనికీ తెచ్చే ప్రయత్నాలు జరిగాయి.

"విద్యవృత్తి కేంద్ర విద్యాణం ప్రారంభమైంది. మీరు ఇంజనీరుగా వచ్చారు. ఇక మీకు తెలుసుగా!" అంటూ గోవింద్ దాన్ కథ పూర్తిచేశాడు. మూనా కథ పూర్తిగావున్న నాకు ఒళ్ళంతా వేడెక్కి కళ్ళు చెమర్చాయి.

"పాకీ! మా కుమార్ బాబును చంపినందుకు పగతీర్చుకున్నారండి!" అంటూ గర్భంగా మీసాలు మెలిపెడుతూ నవ్వాడు గోవింద్.

"ఏమిటి కుమార్ తో వచ్చినవాడివి నువ్వు?" అంటూ తెల్లబోయాను నేను. మందంగా తలాడించా దళను. "విధంబే! విద్యాభ్యాసంకోసం నా అనుభవ

పూరితమైన కథ అంతా! అయితే దేవుడెక్కడున్నాడో తెలిసిందా? ఇప్పుడైతే నా?" అంటూ చెమర్చిన కళ్ళను కండువాతో ఒత్తుకుంటూ, బింకం చెడకుండా నవ్వుతూ అడిగారు సర్వేశ్వరరావుగారు.

నేను మాట్లాడే స్థితిలో లేను. నేను విన్న మూనా కథతో నా మస్తిష్కం ఎన్నో దశాబ్దాల వెనక్కి వెళ్లింది. ఆ అనుభూతులన్నీ కలిసి నన్ను అవాక్రమితును చేశాయి.

"చెప్పవోయ్ నిరంజన్!" అంటూ కుడిపారాయన. నా కనులంట రెండు వెచ్చని కన్నీటిబిందువులు జారాయి "తెలిసింది. . . దేవుడున్నాడు. . . నమ్మకంతో . . . ఆత్మవిశ్వాసంతో" అనగలిగా నెలాగో. అవునన్నట్లు సర్వేశ్వరరావుగారు మందంగా తల అడిస్తూంటే 'సత్యం' అంటూ గుడిగంటలు మోగాయి. ★